

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ
Кафедра філології, перекладу та стратегічних комунікацій

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
для виконання та захисту магістерських робіт

Розглянуто на засіданні кафедри
філології, перекладу та стратегічних
комунікацій
протокол №1 від 30 серпня 2019 року.

Харків 2019

ЗМІСТ

1. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ	3
2. СТРУКТУРА РОБОТИ	7
3. РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ЗАХИСТ РОБОТИ	12
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ.....	13
ДОДАТКИ	15

1. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ

1.1. Загальні положення. Перед виконанням наукової роботи курсант / студент повинен ознайомитися з основними вимогами до її написання та оформлення. Будь-яка курсантська / студентська наукова робота повинна мати ознаки самостійного дослідження. Важливо також, щоб науковому дослідженню та написанню були притаманні чіткість і логічна послідовність викладення матеріалу; переконливість аргументації; стислість і точність формулювань, які усувають можливість неоднозначного тлумачення; конкретність викладення результатів дослідження; обґрунтованість рекомендацій і пропозицій.

Після обрання теми наукової роботи курсант / студент повинен поставити мету та визначити основні завдання, які він прагне виконати для ґрунтовного дослідження обраної теми. Написання магістерської роботи починається з визначення та висвітлення основного питання кожного розділу. Матеріал роботи може бути вичерпним, а зміст коректно розкритим, якщо курсант / студент попередньо вивчив наукові праці українських і зарубіжних учених із досліджуваної ним проблеми. У процесі написання роботи курсант / студент повинен обов'язково посилатися на авторів і джерела, із яких запозичує цитати, матеріали або окремі результати.

У роботі мають відображатися актуальність тематики та відповідність до сучасного стану науки; обґрунтування обраного напрямку досліджень і методів, якими ці дослідження здійснюються; аналіз та узагальнення існуючих результатів; наукова та практична цінність виконаної роботи. Вміння письмово теоретично обґрунтовано подати матеріал свідчить про сформованість знань курсанта / студента, їх систематизацію та свідоме засвоєння. Магістерська робота повинна бути написана літературною мовою з використанням наукової термінології, без зловживання цитатами, запозиченими із статей, підручників і з електронних джерел.

1.2. Планування роботи передбачає виділення часу для написання й оформлення роботи, дотримання встановлених термінів та обсягів. Від чітко запланованих основних етапів підготовки магістерської роботи залежить хід виконання роботи та вчасне подання її на кафедру.

1.2.1. Вибір теми. Курсанти / студенти самостійно обирають тему магістерської роботи із запропонованого кафедрою переліку. Допускається внесення додаткових тем, ураховуючи запити курсантів / студентів, але у такому разі студент / курсант має узгодити обрану тему з науковим керівником – викладачем кафедри філології, перекладу та стратегічних комунікацій. Назва роботи повинна бути якомога коротшою, відповідати спеціальності, указувати на мету дослідження і його завершеність. На консультації з науковим керівником уточнюється тема роботи, план дослідження, науковий інструментарій, методи, література та ін. Основна вимога полягає у тому, щоб тема наукової роботи не збігалася із темами,

висвітленими у навчальній літературі та не повторювала тематики попередніх (вже захищених) робіт. Такий підхід зорієнтований на стимулювання самостійного творчого наукового пошуку.

1.2.2. Складання плану роботи. Обравши тему, ознайомившись із літературою, курсант / студент має приступити до складання плану наукового дослідження, який у процесі роботи може уточнюватися. Ще до початку роботи над текстом план обов'язково необхідно узгодити з науковим керівником. За необхідності, керівник допомагає скласти план дослідження.

Магістерська робота обов'язково повинна мати складний план, складовими якого є вступ, 2-4 розділи, кожен із яких включає не менше двох підрозділів, а також висновки, список використаних джерел і за необхідності додатки.

План дає змогу ескізно представити досліджувану проблематику, викладену у логічному порядку питань, за якими надалі буде систематизуватися увесь дібраний фактичний матеріал. У творчому дослідженні план завжди має динамічний характер і може уточнюватися в процесі розроблення конкретної теми. Наукове дослідження не може проводитися без плану. Тільки планове дослідження дає змогу глибоко пізнавати закономірності досліджуваної проблеми.

1.2.3. Вивчення літературних джерел. Робота над магістерською роботою починається з пошуку та опрацювання літератури, що стосується тематики дослідження. Необхідно вивчити всі види джерел, зміст яких пов'язаний з темою дослідження. До них належить матеріали, надруковані в різних вітчизняних і зарубіжних виданнях (підручники, посібники, монографії, наукові статті, періодичні видання). Основними завданнями огляду літератури є ознайомлення з матеріалами за темою, вибір найцікавіших досліджень і найсуттєвіших результатів; виявлення напрямів дослідження й отримання вихідного матеріалу для написання роботи. Варто зауважити, що слід сконцентрувати увагу на українських і зарубіжних виданнях ХХІ ст.

Пошук літератури слід починати з відділу каталогів і залу періодики. Курсантів / студентів обслуговують такі бібліотеки: Наукова бібліотека, наукова бібліотека Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна лише, якщо є відповідне персональне клопотання від Академії.

Добираючи літературу для дослідження, варто переглянути періодичні видання, що стосуються лінгвістичних досліджень, досліджень у галузі перекладу, міжкультурної комунікації, стратегічних комунікацій.

1.3. Обсяг та основні вимоги до оформлення наукових робіт

Магістерську роботу набирають на комп'ютері через 1,5 інтервали (29-30 рядків на сторінці) і друкують на принтері з одного боку аркуша білого паперу формату А4.

Рекомендований обсяг магістерської роботи – від 75 сторінок. В облікований обсяг роботи не входить список використаних джерел і додатки.

Друкуючи роботу, залишають поля: ліве – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє і нижнє – по 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту роботи повинна бути однаковою. Стандарт комп'ютерного шрифту: Times New Roman, розмір шрифту 14. Вирівнювання тексту – по ширині.

Ілюстративні матеріали повинні відповідати форматові А4, їх включають до загальної нумерації сторінок роботи, якщо вони розміщуються по тексту роботи, або розміщують у додатках.

Текст основної частини роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти. Кожну структурну частину роботи ЗМІСТ, ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ І ПОЗНАЧЕНЬ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ друкують великими літерами посередині симетрично до тексту.

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Після назви заголовка крапки не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Після заголовка (за винятком заголовка пункту) та текстом пропускають один рядок. Кожну структурну частину роботи треба починати з нової сторінки (зміст, вступ, розділи, загальні висновки, список використаних джерел). Підрозділи друкуються впідбір, пропускаючи один рядок.

Сторінки, розділи, пункти, рисунки, таблиці нумерують арабськими цифрами без знаку №.

Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять. Нумерацію сторінок починають зі сторінки ВСТУП, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки у кінці.

Зміст, перелік умовних позначень не нумерують, але включають у загальну нумерацію. Номер розділу ставлять після слова РОЗДІЛ, після номера друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Після номера розділу або підрозділу не ставлять крапку, наприклад: 2.3 (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку записують заголовок підрозділу. В окремих випадках у бакалаврських і магістерських роботах підрозділи поділяють на пункти, які нумерують у межах кожного підрозділу. Наприклад: 1.3.2 (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку записують заголовок пункту.

Ілюстрації (схеми, графіки, фотографії) і таблиці необхідно подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю, малюнок, розміри яких більше формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або у додатках.

У роботах обов'язково подавати посилання на джерела та літературу, використану в написанні роботи. Такі посилання дають змогу відшукати

документи і перевірити достовірність відомостей, дають необхідну інформацію щодо джерела. Посилання в тексті записують у квадратних дужках []. Посилаються на джерело та сторінку або на джерело загалом. Сторінку обов'язково треба вказувати, якщо у тексті роботи наявне дослівне цитування. Наприклад:

Світогляд кожного народу складається в картину світу: “Кожна цивілізація, соціальна система характеризується своїм особливим способом сприйняття світу” [1, с. 214];

Концептуальні картини світу в різних людей однакові, бо людське мислення єдине. Національні мовні картини світу – це просто інше їх «розквітнення». Мовна картина світу відображає національну картину світу і може бути виявлена в мовних одиницях різних рівнів [49, с. 7];

Проблема перекладу ФО вичерпно представлена у роботах Виноградова В. С. [19], Комісарова В. Н. [33]. Шанський Н. М. [60], Кунін А. В. [42], Сміт Л. П. [53], Амосова Н. Н. [1] широко досліджували питання класифікації ФО. Проблемою визначення поняття ФО займалися Баллі Ш. [8], Кунін А. В. [42], Телія В. Н. [54], Гак В. Г. [23];

Проблема перекладу ФО розглянута у роботах Виноградова В. С., Комісарова В. Н. [19; 33]. Науковці Шанський Н. М., Кунін А. В., Сміт Л. П., Амосова Н. Н. активно досліджували питання класифікації ФО [60; 42; 53; 1]. Проблемою визначення поняття ФО переймалися Баллі Ш., Кунін А. В., Телія В. Н., Гак В. Г. [8; 42; 54; 23].

Цифри в [] відповідають порядковому номеру джерела у списку використаних джерел.

Необхідно стежити за тим, щоб у роботі не було сторінок, заповнених 1-2 рядками, тобто майже пустих. Не допускається також відрив ініціалів від прізвища, цифри від букви с. у позначення кількості сторінок (напр., 241 с.). Для запобігання такого відриву слід використовувати нерозривний пробіл (Ctrl + Shift + клавіша пробілу).

Магістерські наукові роботи повинні бути прошитими і мати палітурки.

1.4. Порядок оформлення ілюстративного матеріалу і таблиць. У текстовій частині роботи таблиці, схеми, ілюстрації розміщують відразу після посилання на них або на наступній сторінці. Ілюстрації позначають словом Рис. і нумерують послідовно у межах розділу (це не стосується ілюстрації, поданих у додатках). Номер рисунка складається з номера розділу та порядкового номера (у межах розділу). Надпис до ілюстрації розміщується під нею. Наприклад:

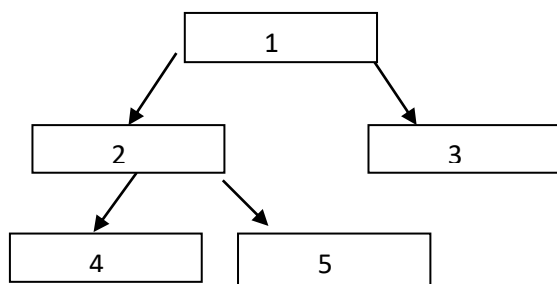

Рис. 1.3. (тобто третій рисунок першого розділу)

Цифровий матеріал часто подають у таблицях, у яких інформація групується в рядки і графи, відокремлені одна від одної вертикальними та горизонтальними лініями. Як правило, таблиця складається з таких елементів: порядкового номера і тематичного заголовка, боковика, заголовків вертикальних граф, горизонтальних рядків і вертикальних граф.

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують зверху і друкують симетрично до тексту. Перед назвою по правому краю друкують слово «Таблиця» і її номер. Таблиці нумерують послідовно у межах розділу (за винятком таблиць, поданих у додатках). Схема побудови таблиці така:

Таблиця (номер)					
Назва таблиці					
№ п/п		Заголовки колонок			
		підзаголовки			

Боковик
(заголовки рядків)

Графи (колонки)

Заголовки колонок записують з великої літери, підзаголовки – з малої, якщо вони складають одне речення із заголовком (якщо вони самостійні, тоді з великої). Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на наступний аркуш.

У текстовій частині роботи повинні бути посилання на всі таблиці й ілюстрації, наприклад «... у табл.1.1.»; «(див. табл. 2.2.)»; «На рис.1.2. ...».

Ілюстративний матеріал, який використовується під час захисту, оформляється у вигляді слайдової презентації у Microsoft Office Power Point, яка демонструється за допомогою мультимедійної апаратури.

2. СТРУКТУРА РОБОТИ

Основними елементами тексту магістерської робіт є такі: титульний аркуш; зміст; перелік умовних позначень (за необхідності); вступ; основна

частина (суть роботи); висновки (загальні висновки для магістерської роботи); список використаних джерел; додатки (за необхідності).

2.1. Титульний аркуш є першою сторінкою роботи, яка містить:

- найменування вищого навчального закладу;
- назву кафедри, де виконана робота;
- тему роботи;
- прізвище, ім'я, по-батькові автора та його статус;
- науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по-батькові наукового керівника;
- науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по-батькові рецензента;
- запис про допуск до захисту завідувача випускової кафедри;
- місто та рік подання роботи до захисту.

Із цього аркуша починається загальна нумерація сторінок роботи, але номер сторінки на ньому не вказується. Приклади оформлення титульного аркуша курсової та бакалаврської робіт наведено у додатках А, Б

2.2. Зміст подають безпосередньо після титульного аркуша, починаючи з нової сторінки. До змісту включають структурні елементи у такому порядку: перелік умовних позначень (за наявності його у роботі); вступ; послідовно перелічені найменування всіх розділів, підрозділів і пунктів основної частини роботи; висновки (до кожного розділу і загальні); список використаних джерел; назви додатків і номери сторінок, які містять початок відповідного матеріалу. Зразки змісту роботи наведено у додатку В. До змісту не включають анотації.

2.3. Перелік умовних позначень складають за умови повторення таких позначень: символи, аббревіатури, скорочення, що не є загальноприйнятими, більше трьох разів у тексті. Цей перелік розміщують безпосередньо після змісту, починаючи з нової сторінки. Інакше – розшифрування цих елементів наводять у тексті там, де вперше згадують. У тому разі, коли в роботі використовується специфічна термінологія чи вживаються маловідомі скорочення, нові символи, позначення і т. под., то їх перелік може бути поданий у вигляді окремого списку, що розміщують перед вступом. Перелік друкують двома колонками: зліва за абеткою наводять скорочення, справа – детальне тлумачення.

2.4. Вступ розташовують після переліку умовних позначень (якщо він є), починаючи з нової сторінки. У вступі до магістерської робіт розкривають сутність і стан наукової проблеми та її значущість, підстави та вихідні відомості для розроблення теми, обґрунтування необхідності здійснення дослідження.

Далі подають загальну характеристику роботи у рекомендованій нижче послідовності. У вступі коротко подають оцінку сучасного стану досліджуваної проблеми, обґрунтування обраної теми та необхідності

здійснення досліджень, відзначаючи практично вирішені завдання; прогалини, що існують у цій галузі; провідних учених і фахівців галузі; актуальність і новизну теми; взаємозв'язок з іншими роботами.

Чітко формулюють мету роботи та завдання, які необхідно вирішити задля досягнення поставленої мети. Не слід формулювати мету як «Дослідження...», «Вивчення...», оскільки ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету. Так само не слід формулювати завдання за допомогою слів «дослідити...», «вивчити...», «розглянути...», «проаналізувати...» тощо, бо таке формулювання є неконструктивним і вказує на шлях виконання завдання, а не на те, заради чого воно виконується. Рекомендується використовувати у формулюванні завдань слова «виявити...», «визначити...», «розробити...» тощо, які вказують на конструктивний характер поставленого завдання.

Обов'язковим елементом вступу є визначення об'єкта і предмета дослідження. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. Об'єкт – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і те, що обирається для вивчення. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага, оскільки предмет визначає тему роботи, яка визначається на титульному аркуші як її назва.

У роботі перераховуються методи дослідження, використані для досягнення поставленої в роботі мети, а також подається характеристика матеріалу дослідження, який лежав в основі практичної частини роботи.

У магістерській роботі, що має теоретичне значення, треба подати відомості про наукове використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання, а в роботі, що має прикладне значення, – відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації щодо їхнього використання.

Якщо курсант / студент виступав з результатами дослідження на наукових конференціях або має відповідні публікації, то про це слід написати у вступі.

У вступі треба коротко охарактеризувати структурні елементи роботи.

2.5. Основна частина. Суть роботи викладають, поділяючи матеріал на розділи. Кожен розділ починають із нової сторінки. Зміст розділів основної частини повинен відповідати темі роботи та повністю її розкривати.

У розділах основної частини подають:

- огляд літератури за темою і вибір напрямків досліджень;
- виклад загальної методики і основних методів досліджень;
- відомості про проведені дослідження (теоретичні чи експериментальні);
- аналіз та узагальнення результатів досліджень.

У першому розділі магістерської роботи подають огляд літератури, окреслюють основні етапи розвитку наукової думки за обраною проблемою.

Стисло, критично висвітлюючи роботи авторитетних попередників, автор повинен вказати на ті питання, що залишилися невирішеними, визначити своє місце у вирішенні проблеми. Бажано закінчити цей розділ коротким резюме стосовно необхідності проведення досліджень у відповідній галузі.

У наступних розділах із вичерпною повнотою викладаються результати власних досліджень автора з висвітленням того нового, що він вносить у розробку проблеми.

У практичних розділах роботи мають вирішуватися чіткі практичні проблеми перекладу або стратегічних комунікацій. Якщо робота стосується перекладу тексту, дозволяється використовувати для аналізу переклади, зроблені професійними перекладачами (не менше двох). Мінімальний обсяг тексту для перекладу або аналізу – 30 000 знаків (0,75 авт. аркуша). Допускається дослідження перекладу на словниковому матеріалі з обґрунтуванням варіантів перекладу лексичних одиниць. У цьому разі мінімальний обсяг аналізованого матеріалу становить 150 одиниць для лексем і 100 одиниць для фразеологізмів. Оригінал та особистий переклад досліджуваних текстів або уривків із них, або список мовних одиниць, які послужили матеріалом дослідження, має бути поданий у додатках. Вихідні дані англomовного оригіналу або професійних перекладів, використаних у дослідженні, повинні бути подані у списку використаних джерел у підпункті II. Словники, довідники та джерела ілюстративного матеріалу.

Якщо робота стосується стратегічних комунікацій, курсант має провести емпіричні дослідження в межах обраної теми із повним обґрунтуванням його доцільності та описом заходів щодо його реалізації.

Розділи роботи можна поділяти на підрозділи та пункти. Пункти, якщо це необхідно, поділяють на підпункти. Кожний пункт і підпункт повинен містити закінчену інформацію, завершуватися логічними та чіткими висновками.

2.6. Висновки. Висновки до розділів розташовують безпосередньо після викладення суті кожного розділу. У висновках коротко наводять результати дослідження, викладеного у розділі.

Загальні висновки розташовують безпосередньо після викладення суті роботи, починаючи з нової сторінки. Висновки містять викладення результатів дослідження, проведеного у роботі і є відповіддю на завдання роботи, сформульовані у вступі. У висновках необхідно наголосити на якісних та кількісних показниках отриманих результатів, викласти рекомендації щодо їх наукового та практичного використання. Текст висновків можна поділяти на пункти.

2.7. Список використаних джерел. Наукове дослідження завершується списком використаних джерел, який починають із нової сторінки. Перелік джерел наводять після висновків. Список використаних джерел містить дві складові: I. Теоретичні джерела; II. Словники, довідники та джерела ілюстративного матеріалу.

Обсяг списку використаних джерел для магістерської роботи має становити не менше 80 пунктів, із них – не менше 10 англійською мовою.

Джерела у списку подаються в алфавітному порядку, спочатку наукові джерела українською та російською мовами (за кириличним алфавітом), потім іноземними мовами (за латинським алфавітом), потім – список лексикографічних джерел, довідників та ілюстративного матеріалу. Нумерація джерел наскрізна. Правила оформлення бібліографічних джерел у списку наведені у додатку В.

2.8. Додатки необхідно починати з нової сторінки. У додатки вміщують матеріал, який:

- є необхідним для повноти роботи, але включення його до основної частини роботи може змінити логічне та впорядковане уявлення про роботу;
- не може бути послідовно розміщений в основній частині роботи через великий обсяг або способи відтворення;
- може бути вилучений для широкого кола читачів, але є необхідним для фахівців.

У додатки, за необхідності, можна включити допоміжний матеріал, потрібний для повноти сприйняття дослідження, зокрема:

- таблиці додаткових цифрових даних;
- інструкції, методики, опис алгоритмів і програм розв'язання задач на комп'ютерах, розроблених під час роботи над дослідженням;
- ілюстрації допоміжного характеру;
- додатковий перелік джерел, на які не було посилань у роботі, але які можуть викликати інтерес.

Додатки розміщують у порядку появи посилань на них у тексті роботи. Кожен додаток починається з нової сторінки, повинен мати заголовок, що друкується угорі малими літерами з першої великої посередині симетрично до тексту сторінки. Над заголовком посередині рядка друкується слово «Додаток» і велика літера, якою позначається цей додаток. Додатки позначають не цифрами, а великими літерами української абетки (А, Б, В тощо), за винятком Ї. Текст кожного додатка може бути поділений на розділи, що нумерують у його межах (наприклад, А.1, А.2, тобто 1-й та 2-й розділи додатку А)

2.9. Анотації

До магістерської роботи додаються три короткі анотації: українською, російською й англійською мовами, у яких стисло викладається зміст роботи. Анотації підшиваються в кінці роботи, сторінки з анотаціями не нумеруються. Анотації також не вносяться в зміст роботи.

3. Підготовка доповіді до захисту

Під час підготовки до захисту магістерської роботи курсант /студент складає тези або доповідь обсягом у декілька аркушів.

У своїй доповіді необхідно коротко обґрунтувати актуальність теми, ознайомити екзаменаційну комісію з метою і завданнями дослідження, його науковою новизною, методами, які були застосовані в роботі, організацією та основними результатами дослідження, включаючи зроблені висновки.

3. РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ЗАХИСТ РОБОТИ

На магістерську роботу подається **відгук наукового керівника**, у якому науковий керівник дає оцінку роботі в цілому, а також оцінку ступеню самостійності роботи та ретельності її виконання.

Магістерська робота подається на **рецензію**. Рецензент призначається кафедрою з числа науково-педагогічних працівників інших вишів. Рецензент оцінює актуальність роботи, ступінь і глибину розкриття теми роботи, стиль і мову роботи, її оформлення. На рецензування подається закінчена, зшита робота, після цього внесення змін до роботи не допускається.

Відгук наукового керівника та рецензія не підшиваються до роботи.

Захист магістерської роботи є складовою атестації випускника і підставою для прийняття рішення про присудження випускникові відповідної кваліфікації. Завідувач кафедри, на якій виконувалася магістерська робота, разом з рецензією подає її голові екзаменаційної комісії для ознайомлення не пізніше як за день до захисту. Кожен курсант / студент захищається відповідно до встановленої заздалегідь черги. Захист магістерської роботи відбувається публічно на відкритому засіданні державної екзаменаційної комісії у присутності курсантів / студентів курсу та наукових керівників.

Захист складається з доповіді курсанта / студента за темою роботи (при цьому він використовує попередньо підготовлені тези доповіді) та відповідей на питання членів екзаменаційної комісії. Тривалість виступу на захисті роботи – до 7 хвилин. Ілюстративний матеріал, який використовується під час захисту, оформляється у вигляді слайдової презентації у Microsoft Office Power Point, яка демонструється за допомогою мультимедійної апаратури. Захист роботи відбувається українською або англійською мовою (за бажанням курсанта / студента).

Процедура захисту здійснюється за таким сценарієм. Голова екзаменаційної комісії встановлює часовий регламент для захисту магістерських робіт. На засіданні він оголошує тему роботи, ім'я та прізвище студента, надає йому слово для доповіді. Доповідь курсанта / студента починається словами "Шановний/а голова екзаменаційної комісії, шановні члени комісії, присутні!" і завершується словами "Дякую за увагу!". Орієнтовний план змісту доповіді такий:

1. Актуальність теми та якість обґрунтування актуальності

2. Змістовність і послідовність викладу матеріалу
3. Повнота висвітлення теми
4. Уміння утримувати увагу аудиторії
5. Техніка та правильність мовлення
6. Ступінь самостійності проведення дослідження
7. Уміння відповідати на запитання

Після доповіді курсанта / студента члени комісії ставлять доповідачеві запитання, на які він / вона дає лаконічні, але вичерпні відповіді. Запитання доповідачеві можуть також ставити присутні на захисті. Після відповідей на запитання голова екзаменаційної комісії оголошує висновок рецензента. Після закінчення засідання комісія проводить нараду, за результатами якої голова екзаменаційної комісії оголошує результати проведеного захисту та загальні оцінки.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ

Робота оцінюється позитивною оцінкою тоді, коли вона є самостійно виконаним дослідженням і оформлена відповідно до вимог, які висуваються до магістерських робіт. Загалом на оцінювання роботи можуть впливати правильність і глибина викладання матеріалу теми, відповідність змісту назви теми, чіткість і конкретність поставлених завдань, вибір сучасних та адекватних проблематиці методів дослідження, методичний рівень роботи, достовірність і значущість одержаних результатів практичного дослідження, рівень опрацювання літературних та електронних джерел, грамотність, культура оформлення роботи, якість доповіді на захисті (зокрема здатність швидко та зрозуміло відповідати на поставлені запитання).

Безпосередньо оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Критерії оцінювання магістерської роботи

№з/п	Назва показника	Максимальна кількість балів за показником
1	Актуальність теми дослідження та наукова новизна	3 бали
2	Характеристика об'єкта, предмета, мети й завдань дослідження	4 бали
3	Застосування методів, які відповідають сучасним досягненням науки	3 бали
4	Належний теоретичний рівень	10 балів
5	Достовірність результатів практичного аналізу й належне їх обґрунтування	20 балів
6	Можливість практичного використання результатів наукової роботи	3 балів

7	Висновки та вміння їх інтерпретувати	4 балів
8	Належне бібліографічне відображення	3 балів
9	Апробація результатів дослідження	5 балів
10	Грамотність, оформлення роботи відповідно до вимог	5 балів
	Усього	60 балів

Критерії оцінювання захисту

№з/п	Назва показника	Максимальна кількість балів за показником
1	Якість обґрунтування актуальності	3
2	Змістовність і послідовність викладу матеріалу	5
3	Повнота висвітлення теми	8
4	Уміння утримувати увагу аудиторії	3
5	Техніка та правильність мовлення	3
6	Ступінь самостійності проведення дослідження	3
7	Уміння відповідати на запитання	5
	Усього	30 балів

Критерії оцінювання презентації

№з/п	Назва показника	Ступінь реалізації показника	Кількість балів за показником
1	Доречність і коректність інформації, поданої на слайдах.	Інформація доречна і правильна	2 бали
		Наявні незначні похибки або неточності	1 бал
		Інформація недоречна, некоректна або неправильна	0 балів
2	Відповідність змісту доповіді (доповнює його)	Доповнює зміст доповіді, додаючи нову інформацію	2 бали
		Відволікає від змісту доповіді або не відповідає йому	1 бал
		Суперечить змісту доповіді	0 балів
3	Шрифт і оформлення	Зручно читати, допомагають сприйняттю матеріалу	2 бали
		Шрифт не завжди видно, оформлення заважає сприйняттю матеріалу	1 бал
		Неможливо розібрати викладене	0 балів
4	Графічні	Наявні графічні елементи	1 бали

	елементи	допомагають сприйняттю матеріалу	
		Графічних елементів забагато або вони не завжди відповідають змісту	0,5 бал
		Графічні елементи є зайвими (за наявності), відсутніми (за необхідності) або суперечать змісту	0 балів
5	Зміна слайдів	Якісні й адекватні за темпом переходу між слайдами, які допомагають сприйняттю змісту	1 бал
		Додано ефекти, які відволікають від сприйняття змісту, або темп зміни слайдів занадто швидкий	0 балів
6	Грамотність	Інформація на слайдах подана відповідно до мовних норм	2 бали
		Інформація на слайдах подана із незначним порушенням мовних норм	1 бал
		Інформація на слайдах подана із суттєвим порушенням мовних норм	0 балів
	Усього		10 балів

Остаточне оцінювання здійснюється за чотирибальною національною шкалою, яка передбачає оцінки "відмінно", "добре", "задовільно" і "незадовільно". Перші три оцінки свідчать про те, що магістерську роботу захищено. Оцінка за стобальною шкалою переводиться в національну систему оцінок за такою схемою:

За шкалою ECTS	За національною шкалою	За шкалою Академії
A "Відмінно"	Відмінно	90 – 100
B "Дуже добре"	Добре	82 – 89
C "Добре"		75 – 81
D "Задовільно"	Задовільно	66 – 74
E "Достатньо"		60 – 65
FX "Незадовільно"	Незадовільно	35 – 59
F "Незадовільно"		1 – 34

Додаток А
Зразок титульного аркушу курсової роботи

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Кафедра філології, перекладу та стратегічних комунікацій

**ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕКЛАДУ РЕКЛАМНИХ
ТЕКСТІВ**

Магістерська робота

Виконала: слухач магістратури
164 н.г.
Коваленко Марія Василівна

Науковий керівник:
канд. філол. н., доцент, доцент
кафедри філології, перекладу та
стратегічних комунікацій
ПІБ

Рецензент:
канд. філол. н., доцент, доцент
кафедри української мови
Харківського національного
педагогічного університету ім.
Г. С. Сковороди
ПІБ

Допустити до захисту

Завідувач кафедри філології, перекладу та
стратегічних комунікацій
кандидат філологічних наук, доцент

І. О. Лисичкіна

Харків 2019

Додаток Б
Зразок змісту магістерської роботи

ЗМІСТ

Вступ	3
Перелік умовних скорочень і позначень	6
Розділ 1 Теоретичні засади дослідження рекламних текстів	7
1.1 Поняття рекламного тексту у науковій літературі	7
1.2 Структурно-семантичні особливості рекламного тексту	10
1.3 Типологія рекламних текстів	14
1.4 Особливості перекладу рекламних текстів	18
Висновки до розділу	1 22
Розділ 2 Відтворення прагматики у перекладі рекламних текстів	24
2.1 Роль прагматичного навантаження у рекламних текстах	28
2.2 Особливості прагматики слоганів та заголовків	32
2.3 Класифікація ключових прагматичних моментів побутової реклами	36
2.4 Особливості відтворення виділених понять у перекладі	40
Висновки до розділу 2	43
Загальні висновки	44
Список використаних джерел	46
Додатки	49

Додаток В
**Приклади оформлення списку використаних джерел
відповідно до ДСТУ 8302:2015**

КНИГИ	
Приклади	Однотомні видання
один автор	Лисиченко Л. А. Ці невичерпні глибини мови : монографія. Харків : ТОВ «Цифра Прінт», 2011. 304 с.
два автори	Космеда Т. А., Халіман О. В. Мовна гра в парадигмі інтерпретативної лінгвістики. Граматика оцінки. Граматична іграма (теоретичне осмислення дискурсивної практики) : монографія. Дрогобич : Коло, 2013. 228 с. Пелепейченко Л. М., Посмітна В. В. Сучасна українська літературна мова : навч. посіб. Харків, 2005. 142 с.
три автори	Мойсієнко А., Бас-Кононенко О., Бондаренко В. Сучасна українська літературна мова : Лексикологія. Фонетика : підручник / за ред. А. Мойсієнко. Київ : Знання, 2010. 270 с.
чотири і більше авторів	Євгененко Д. А., Кучинський Б. В., Білоус О. М., Воронкова Н. Р. Лінгвокраїнознавство німецькомовних країн : навч. посіб. Вінниця : Нова книга, 2008. С. 44–47. Термінологія та переклад : навч. посіб. / Л. П. Білозерська та ін. Вінниця : Нова книина, 2010. 232 с.
автор (и) та редактор (и) / упорядник (и)	Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури: підручник / за наук. ред. О. Галича. Київ : Либідь, 2001. 488 с.
автор (и) та перекладач (і)	Ролінг Дж. Гаррі Поттер і філософський камінь / пер. Віктора Морозова; за редакцією П. Таращука та І. Малковича. Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2002. 320 с.
без автора	Філософський словник / за ред. В. І. Шинкарука. Київ : Голов. ред. УРЕ, 1986. 800 с. Літературознавчий словник-довідник / редкол. : Р. Т. Гром'як (голова) та ін. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : ВЦ «Академія», 2006. 752 с. Альянс наук : вчений – вченому : матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф., 25–26 лют. 2016 р. Дніпропетровськ : Біла К. О, 2016. 67 с.

Приклади	Багатотомні видання
	<p>Німецько-український фразеологічний словник : у 2 т. / уклад. В. І. Гавриш, О. П. пророченко. Київ : Рад. школа, 1981. Т. 1. 416 с.</p> <p>Енциклопедія історії України : у 10 т. / НАН України, Ін-т історії України. Київ : Наук. думка, 2005. Т. 9. 944 с.</p>
ІНШІ ВИДАННЯ	
автореферати дисертацій	Слюніна О. В. Вербалізація природних стихій в українській поезії 80-х – 90-х років ХХ століття : автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків, 2012. 20 с.
дисертації	Слюніна О. В. Вербалізація природних стихій в українській поезії 80-х – 90-х років ХХ століття : дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків, 2012. 201 с.
стандарти	<p>ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).</p> <p>ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ 3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ: Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).</p>
ЧАСТИНА ВИДАННЯ	
розділ книги	<p>Денисова С. П. Дискурс у сучасних комунікаційних системах. <i>Дискурс у комунікативних системах</i> / редкол. : С. П. Денисова (гол. ред.) та ін. Київ : КиМУ, 2004. С. 5–14.</p> <p>Лисиченко Л. А. Слово в лексичній системі мови. <i>Лисиченко Л. А. Багатозначність у лексико-семантичній системі: структурний, семантичний, когнітивний аспекти</i>: монографія. Харків : Основа, 2008. Розд. 1. С. 6–26.</p>
тези, доповідь	<p>Дорофєєва Е. Человек, социум, политика : понятийные сферы-источники окказионального словотворчества. <i>Семантика мови і тексту</i> : матеріали ІХ Міжнародної конференції (м. Івано-Франківськ, 17 лют. 2006 р.). Івано-Франківськ : ВДВ ЦІТ, 2006. С. 46–47.</p> <p>Нікішина Т. І. Варіативність денотативних і конотативних значень мовних знаків у політичному дискурсі. <i>Лексико-грамматические инновации в современных славянских языках</i> : материалы V Международной конференции, г. Днепропетровск, 7 –</p>

	8 апр. 2011 г. Дніпропетровськ: Нова ідеологія, 2011. С. 159–261.
стаття довідкового видання 3	Сюта Г. М. Інтертекстуальність. <i>Українська мова: енциклопедія</i> / редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О. (співголови), Заблук М. П. та ін. 3-є вид., зі змінами і доп. Київ: «Укр. енцикл.» ім. М. П. Бажана, 2007. С. 234.
стаття продовжуваного видання 3	Мартинюк Т. В. Фінансові конверсиви у спеціальному дискурсі. <i>Вісник Дніпропетровського університету</i> . Дніпропетровськ, 2006. Вип. 12, № 4. С. 145–149.
стаття періодичного видання (журнал, газета) 3	Почепцов Г. Чи можлива політика без шоу, або Звідки в наших головах чужі думки. <i>Дзеркало тижня. Україна</i> . 2019. № 34. С. 3–4. Лоюк І. Українське суспільство радіє звільненню з полону українських моряків та політичних в'язнів. <i>Дзеркало тижня. Україна</i> . 2019. 14–20 верес. (№ 34). С. 5.
рецензії	Луцій С. І. Поетичне слово крізь призму гендеру: рецензія на монографію О. В. Шаф «Гендерно-психологічні аспекти української лірики ХХ століття». <i>Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету</i> . Сер.: Філологія. 2019. № 39 т. 3. С. 132–133. Рец. на кн.: Шаф О. В. Гендерно-психологічні аспекти української лірики ХХ століття: монографія. Київ: Просвіта, 2019. 669 с.
ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ	
Приклади	В Офісі Зеленського назвали дату запуску відремонтованого мосту в Станиці Луганській. URL: https://dt.ua/UKRAINE/u-stanici-luganskiy-asfaltuyut-dorogu-bilya-mostu-323634_.html (дата звернення: 15.09.2019). Масімова Л. Г. Інтертекстуальність візуального тексту мас-медіа. <i>Соціальні комунікації в інтеркультурному просторі</i> . Київ, 2014. С. 65–71. URL: https://docplayer.net/52386107-Intertekstualnist-vizualnogo-tekstu-mas-media.html (дата звернення: 12.06.2019) Булах М. Б. Аспектологія дослідження мемів. <i>Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету</i> . Сер.: Філологія. 2019. № 39 т. 3. С. 104–107. URL : https://doi.org/10.32841/2409-1154.2019.39.3.23 .

Додаток Г
Зразок анотацій до магістерської роботи

АНОТАЦІЯ

Світлична Т.В. Вплив гендерного фактору на когнітивно-семантичні особливості герундіальних конструкцій в аспекті англо-українського перекладу : Магістерська робота. Харків : Національна академія Національної гвардії України, 2019. 98 с.

Магістерська робота присвячена виявленню впливу гендерного фактору на когнітивно-семантичні особливості герундіальних конструкцій в аспекті англо-українського перекладу. У роботі схарактеризовано сучасний стан теорії гендерної лінгвістики; узагальнено теоретичні дані щодо поняття гендеру.

З'ясовано граматичні, семантичні та когнітивні характеристики герундіальних конструкцій. Проведено когнітивно-семантичний аналіз дієслів-інтродукторів у герундіальних конструкціях. Розроблено класифікацію конструкцій з герундієм на основі семантики дієслів-інтродукторів. Виявлено специфіку відтворення герундіальних конструкцій у мові чоловіків та жінок в аспекті англо-українського перекладу.

Ключові слова: герундій, герундіальні конструкції, гендер, дієслово-інтродуктор, когнітивна лінгвістика

АННОТАЦИЯ

Светличная Т.В. Влияние гендерного фактора на когнитивно-семантические особенности герундиальных конструкций в аспекте англо-украинского перевода : Магистерская работа. Харьков : Национальная академия Национальной гвардии Украины, 2019. 98 с.

Магистерская работа посвящена выявлению влияния гендерного фактора на когнитивно-семантические особенности герундиальных конструкций в аспекте англо-украинского перевода. В работе охарактеризовано современное положение теории гендерной лингвистики, обобщено теоретические данные о понятии гендер.

Освещено грамматические, семантические и когнитивные характеристики герундиальных конструкций. Проведен когнитивно-семантический анализ глаголов-интродукторов в герундиальных конструкциях. Разработана классификация конструкций с герундием на основе семантики глаголов-интродукторов. Установлено специфику воспроизведения герундиальных конструкций в речи мужчин и женщин в аспекте англо-украинского перевода.

Ключевые слова: герундий, герундиальные конструкции, гендер, глагол-интродуктор, когнитивная лингвистика.

ABSTRACT

Svitlychna T. The influence of gender factor on cognitive-semantic features of gerundial constructions in terms of English-Ukrainian translation : Master's Degree Thesis. Kharkiv : National Academy of the National Guard of Ukraine, 2019. 98 p.

This Master's Degree paper highlights the influence of gender factor on cognitive-semantic features of gerundial constructions in terms of English-Ukrainian translation. The research describes the modern position of gender linguistics theory. The thesis summarizes theoretical data about gender.

The paper specifies grammatical, semantic and cognitive characteristics of gerundial constructions. Cognitive-semantic analysis of semi-notional verbid introducer verbs in the gerundial constructions was carried out. The classification of gerundial constructions was created according to the semantics of semi-notional verbid introducer verbs. The research defines features of reproduction of gerundial constructions in men's and women's languages in terms of English-Ukrainian translation.

Key words: gerund, gerundial constructions, gender, semi-notional verbid introducer verbs, cognitive linguistics.